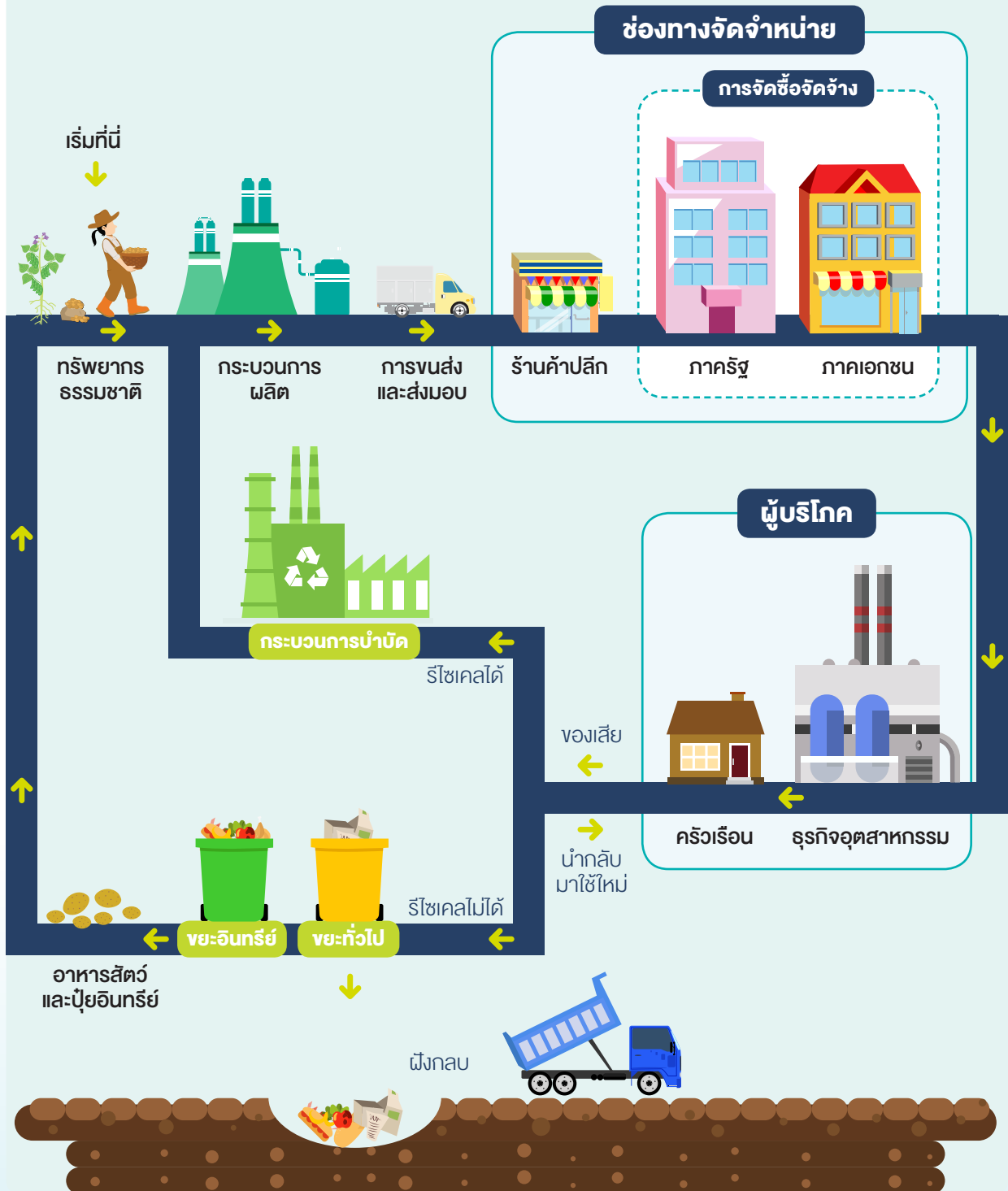

สร้างมูลค่าให้กิจการด้วย Sustainable Procurement

อรุณี ตันติมังกร และศุภกร เอกชัยไพบูลย์
ฝ่ายพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน
มีนาคม 2561

กระบวนการผลิต ส่งมอบ บริโภค และกำจัดของเสียของภาคธุรกิจล้วนส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่วนจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดและประเภทของอุตสาหกรรม ซึ่งไม่ว่าจะเป็นธุรกิจใหญ่หรือเล็กก็สามารถแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ง่ายๆ โดยเริ่มต้นจากการจัดซื้อจัดจ้าง (procurement)

“การจัดซื้อจัดจ้าง” เป็นกลยุทธ์สำคัญของธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสินค้า บริการ และช่วยบริหารต้นทุนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจุบันองค์กรชั้นนำของโลกใช้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นเครื่องมือแสดงความรับผิดชอบต่อผู้เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทาน เช่น คู่ค้า ลูกค้า รวมถึงช่วยลดผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เหล่านี้เรียกว่า **การจัดซื้อจัดจ้างอย่างยั่งยืน (Sustainable Procurement)**

การจัดซื้อจัดจ้างอย่างยั่งยืน คือ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่พิจารณาปัจจัยด้านราคา การส่งมอบ และคุณสมบัติที่ครอบคลุมประเด็นด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ประเด็นความยั่งยืน	แนวทางปฏิบัติ	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
<p>สิ่งแวดล้อม</p> <p>ปกป้องและใช้ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมอย่างรู้คุณค่า</p>	<p>การจัดซื้อจัดจ้าง ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Procurement)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผ่านกระบวนการจัดซื้อ ● การส่งเสริมสินค้าและบริการ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ● สนับสนุนคู่ค้าที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม
<p>สังคม</p> <p>สร้างสังคมที่ก้าวไปพร้อมกับความต้องการของทุกคนในสังคม</p>	<p>การจัดซื้อจัดจ้าง ที่คำนึงถึงสิทธิมนุษยชน (Labor Practices & Human Rights)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การต่อต้านการใช้แรงงาน ที่ผิดกฎหมาย เช่น แรงงานทาส แรงงานเด็ก ● ความปลอดภัยและสุขภาพของแรงงานของคู่ค้า ● ความเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ
<p>เศรษฐกิจ</p> <p>รักษาเสถียรภาพและการเติบโตทางเศรษฐกิจและการจ้างงาน</p>	<p>บรรษัทภิบาล และการต่อต้านคอร์รัปชัน (Business Ethics & Anti-Corruption)</p> <p>การจ้างงานท้องถิ่น (Local Partnership)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การต่อต้านคอร์รัปชัน และการติดสินบน ● การสนับสนุนการจ้างงานท้องถิ่น ● การไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

การจัดซื้อจัดจ้างอย่างยั่งยืนได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายเนื่องจากปฏิบัติได้ง่าย เพียงแค่เพิ่มปัจจัยและเงื่อนไขด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในกระบวนการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง โดยผลงานวิจัยระดับโลกพบว่า **การจัดซื้อจัดจ้างอย่างยั่งยืน** ช่วยลดต้นทุน (cost saving) ลดความเสี่ยง (risk reduction) เพิ่มมูลค่าตราสินค้า (brand value) เช่น งานวิจัยเรื่อง Beyond Supply Chains – Empowering Responsible Value Chains โดย World Economic Forum (ปี 2015) ระบุว่าองค์กรที่คำนึงถึงความรับผิดชอบต่อห่วงโซ่อุปทาน (Responsible Supply Chain) มีรายได้เพิ่มขึ้น 5-20% ต้นทุนลดลง 5-15% มูลค่าของตราสินค้าเพิ่มขึ้น 10-25% และช่วยลดความเสี่ยงจากการที่คู่ค้าไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงได้

งานวิจัยเรื่อง Value of Sustainable Procurement Practices โดย INSEAD, EcoVadis และ PWC (ปี 2010) พบว่าบริษัทสามารถลดต้นทุนลง 0.05% และมีรายได้เพิ่มขึ้น 0.5% จากการพิจารณาความเสี่ยงในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่ดูแลผู้บริโภค ใช้แรงงานเด็ก และการทำลายสิ่งแวดล้อม สำหรับบริษัทที่ไม่ได้คำนึงถึงประเด็นดังกล่าวจะมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น 0.7% และส่งผลให้มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (market capitalization) ลดลงถึง 12%

สำหรับในส่วนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเอง ได้สนับสนุน**การจัดซื้อจัดจ้างอย่างยั่งยืน**ให้มีการปฏิบัติอย่างแพร่หลายในห่วงโซ่อุปทาน โดยจัดทำและเผยแพร่คู่มือจรรยาบรรณธุรกิจสำหรับคู่ค้า (SET's Supplier Code of Conduct) ให้คู่ค้าของตลาดหลักทรัพย์ฯ รับทราบตั้งแต่ปี 2558 เพื่อแสดงเจตนารมณ์ที่จะทำธุรกิจอย่างมีจริยธรรมและคำนึงถึงผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โดยมีคู่ค้าที่ร่วมลงนามรับทราบเจตนารมณ์ดังกล่าวแล้ว 80% และตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังคงเดินหน้าส่งเสริมให้ครอบคลุมคู่ค้าทุกราย นอกจากนี้ ยังได้จัดทำแนวปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Procurement) เพื่อสื่อสารให้พนักงานและคู่ค้าเกิดการมีส่วนร่วมในการให้ความสำคัญกับมิติสิ่งแวดล้อมในห่วงโซ่อุปทาน อีกทั้งมุ่งมั่นที่จะขยายผลไปสู่บริษัทจดทะเบียนให้นำเรื่อง Green Procurement ไปปฏิบัติอย่างแพร่หลายด้วย

